

РОЗВИТОК КОГНІТИВНОЇ ГНУЧКОСТІ ЛІДЕРІВ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Наукові керівники:

Місько Поліна Олександрівна,
учениця 9 класу Первозванівського ліцею
Первозванівської сільської ради
Кропивницького району Кіровоградської області

Краснощок Інна Петрівна,
доцент кафедри педагогіки та спеціальної освіти
Центральноукраїнського державного університету імені
Володимира Винниченка, кандидат педагогічних наук

Курлова Оксана Михайлівна,
директор Первозванівського ліцею
Первозванівської сільської ради
Кропивницького району Кіровоградської області

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ: обґрунтувати організаційно-педагогічні умови ефективного розвитку когнітивної гнучкості лідерів учнівського самоврядування та розробити цільову програму їх реалізації в освітньому середовищі закладу загальної середньої освіти

ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ:

процес розвитку когнітивної гнучкості здобувачів освіти

ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ:

організаційно-педагогічні умови розвитку когнітивної гнучкості лідерів учнівського самоврядування в освітньому середовищі закладу загальної середньої освіти

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ:

теоретичні: аналіз наукових джерел, порівняння, узагальнення, систематизація

емпіричні: педагогічне спостереження, опитування (бесіди, анкетування, інтерв'ювання), педагогічний експеримент

статистичні: кількісний та якісний аналіз результатів діагностики

ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ:

1. На підставі аналізу наукових джерел уточнити сутність понять «когнітивна гнучкість», «когнітивна гнучкість лідерів учнівського самоврядування»
2. Визначити критерії, показники та схарактеризувати рівні розвитку когнітивної гнучкості лідерів учнівського самоврядування
3. Проаналізувати наявний стан розвитку когнітивної гнучкості лідерів учнівського самоврядування Первозванівського ліцею
4. Обґрунтувати організаційно-педагогічні умови, створення й реалізація яких в освітньому середовищі закладу загальної середньої освіти підвищить ефективність розвитку когнітивної гнучкості лідерів учнівського самоврядування
5. Розробити та експериментально апробувати цільову програму забезпечення організаційно-педагогічних умов ефективного розвитку когнітивної гнучкості лідерів учнівського самоврядування

ЛІДЕР - це особистість із певним набором якостей та навичок, що забезпечують здатність вести за собою інших

ЗАВДАННЯ ЛІДЕРІВ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ:

- визначати цілі, напрями спільної діяльності учнівського колективу;
- надихати учнів, мотивувати їхню ініціативність та активність у досягненні спільних цілей та визначенні нових;
- розробляти стратегії спільного досягнення цілей, які надають можливість кожному школяру для розвитку й реалізації своїх здібностей;
- організувати партнерську взаємодію на різних етапах досягнення спільних цілей;
- ухвалювати рішення у взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу;
- контролювати та коригувати цілі, завдання, стратегії їх досягнення, відповідно до нових умов чи факторів.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ

розвитку когнітивної гнучкості лідерів учнівського самоврядування

- використання інтерактивних форм та методів підвищення обізнаності лідерів учнівського самоврядування щодо змісту й ролі когнітивної гнучкості у міжособистісній взаємодії
- стимулювання збагачення досвіду позитивно-емоційних переживань лідерів учнівського самоврядування щодо ситуацій успіху від прояву когнітивної гнучкості
- залучення лідерів учнівського самоврядування до спеціально організованої освітньої діяльності, спрямованої на набуття досвіду прояву когнітивної гнучкості

ПРОГРАМА

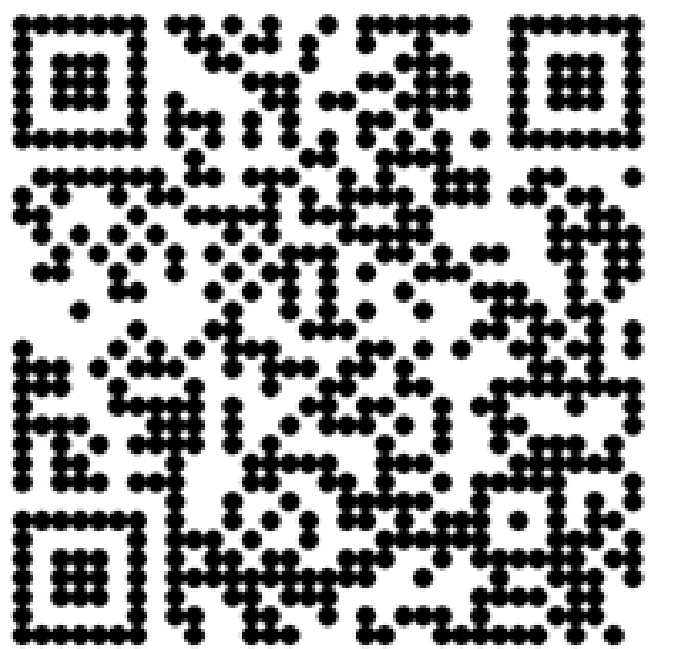
«Розвиток когнітивної гнучкості лідерів учнівського самоврядування - COGNITIVE FLEXIBILITY»

ТЕОРЕТИЧНИЙ КОМПОНЕНТ

- Шість занять з елементами тренінгу та коучингу

ПРАКТИЧНИЙ КОМПОНЕНТ

- Індивідуальні та групові бесіди і консультації
- Виконання завдань адвент-календаря
- Виконання завдань спеціально створеного тренажера із розвитку когнітивної гнучкості

Інтерактивний тренажер когнітивної гнучкості

Фото із заходів реалізації Програми «Cognitive flexibility»

КОГНІТИВНА ГНУЧКІСТЬ ЛІДЕРІВ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ –

особистісна здатність адаптування своїх пізнавальних процесів та поведінки до постійних змін в учнівському колективі, що забезпечує стабільно успішну реалізацію завдань учнівського самоврядування, завдяки прийняттю інакшості учнів, умінню бачити суть проблеми, генерувати широкий спектр креативних ідей, змінювати стратегії дій, переглядати свої позиції, плани та ефективно перемикається між різними видами діяльності в умовах створення атмосфери партнерства та співробітництва в досягненні спільних цілей

КРИТЕРІЇ КОГНІТИВНОЇ ГНУЧКОСТІ

лідерів учнівського самоврядування

- **ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ**
- **ЕМОЦІЙНО-МОТИВАЦІЙНИЙ**
- **ДІЯЛЬНІСНИЙ**

РІВНІ ПРОЯВУ

когнітивної гнучкості лідерів учнівського самоврядування

- ***ВИСОКИЙ**
- ***СЕРЕДНІЙ**
- ***НИЗЬКИЙ**

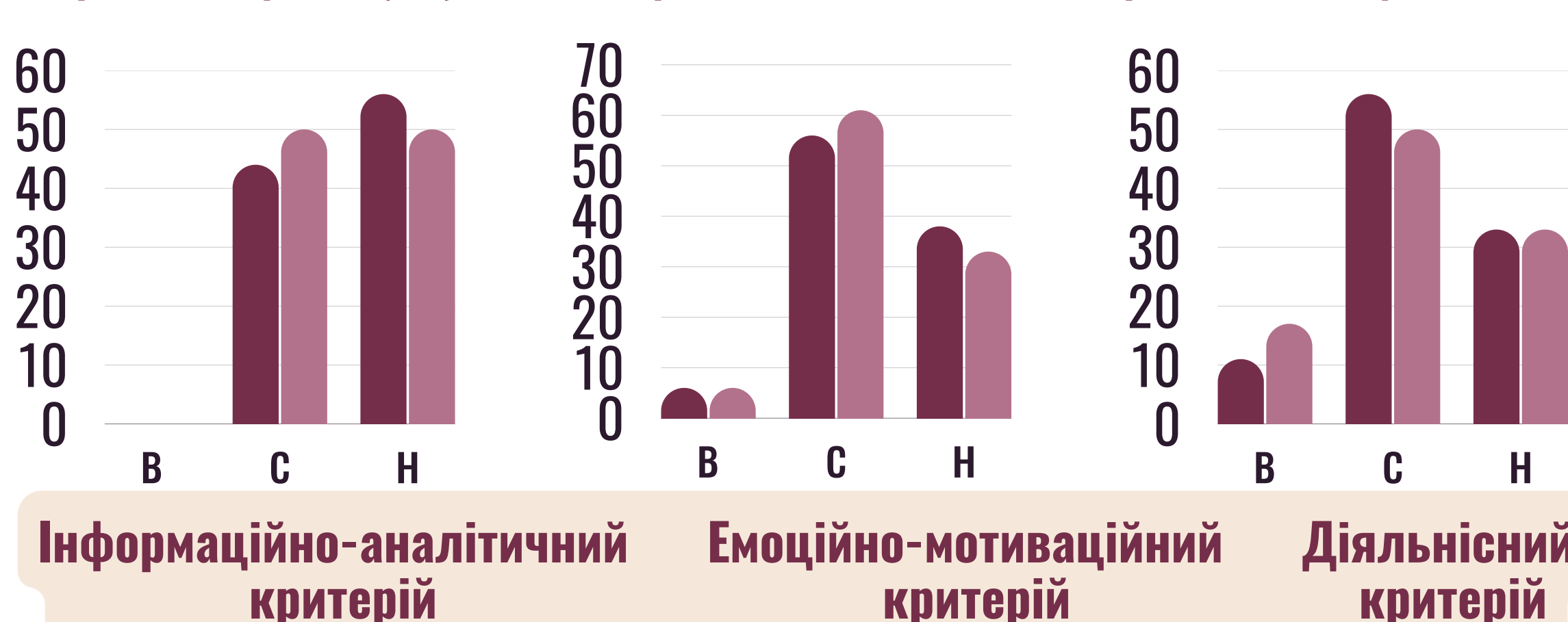
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІАГНОСТИКИ

(● вересень 2024 року - ● грудень 2024 року)

Експериментальна група (ЕГ) - 20 лідерів учнівського самоврядування опорної школи

Контрольна група (КГ) - 18 лідерів учнівського самоврядування філій ліцею

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ВИСНОВКИ

- На підставі аналізу наукових джерел уточнено сутність понять «когнітивна гнучкість», «когнітивна гнучкість лідерів учнівського самоврядування» та визначено критерії, показники та схарактеризовано рівні розвитку когнітивної гнучкості лідерів учнівського самоврядування
- На основі вхідної діагностики виявлено значну частку лідерів із низьким рівнем досліджуваної характеристики, а саме: за інформаційно-аналітичним критерієм - 11 (55%) з 20 лідерів опорної школи і 10 (56%) з 18 лідерів учнівського самоврядування філій ліцею; за емоційно-мотиваційним - 7 (35%) в опорній школі та 7 (39%) у філіях; за діяльнісним критерієм - 5 (25%) в опорній школі та 6 (33%) у Калинівській та Степовій філіях Первозванівського ліцею
- На підставі результатів теоретичної частини дослідження та аналізу стану розвитку досліджуваної характеристики лідерів учнівського самоврядування Первозванівського ліцею обґрунтовано організаційно-педагогічні умови ефективного розвитку когнітивної гнучкості лідерів учнівського самоврядування та апробовано цільову Програму «Cognitive flexibility»
- У процесі апробації Програми «Cognitive flexibility»**
  - з учасниками ЕГ (20 учнів опорної школи) проведено шість занять з елементами тренінгу і коучингу для набуття досвіду прояву навичок когнітивної гнучкості учасниками ЕГ
  - виконано 12 завдань адвент-календаря (спеціально організована діяльність учнівського самоврядування)
  - створено та апробовано тренажер із розвитку когнітивної гнучкості лідерів учнівського самоврядування
  - порівняльний аналіз результатів діагностики у вересні-грудні 2024 року показав, що запровадження обґрунтованих педагогічних умов та цільової Програми «Cognitive flexibility» мають позитивний вплив на розвиток когнітивної гнучкості лідерів учнівського самоврядування в освітньому середовищі ЗЗСО